

Γράφει η ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗΣ

Αλόγιστες επεκτάσεις του σχεδίου πόλης

Ο Έλληνας έχει μια ιδιόμορφη σχέση εξάρτησης από τα ακίνητα είτε αυτά αποτελούν σπίτια είτε οικόπεδα. Όνειρο ζωής για πολλούς είναι το χωράφι τους κάποια στιγμή να μπει στο Σχέδιο Πόλης και να γίνει οικόπεδο, το οποίο στη συνέχεια να γίνει πολυκατοικία.

Το πολιτικό σύστημα διαχειρίζεται επιτηδύως την προσμονή και πίεση των πολιτών και προβαίνει συχνά σε άκαιρες και αλόγιστες επεκτάσεις του Σχεδίου Πόλης. Στη χώρα μας έχει επικρατήσει η άποψη ότι όσες περιοχές γειννιάζουν με το Σχέδιο Πόλης κάποια στιγμή θα ενταχθούν σ' αυτό. Έτσι, η Θεσσαλονίκη διαρκώς επεκτείνεται χωρίς χώρους πρασίνου, αναψυχής, μεγάλα πάρκα, κοινωνικές υποδομές και θα καταντήσει σύντομα μια απέραντη τσιμεντούπολη, που θα αρχίζει από το Κορδελιό και θα τελειώνει στην Αγία Τριάδα με μόλις τρία τετραγωνικά μέτρα πρασίνου σήμερα ανά κάτοικο έναντι εννέα για τη Ρώμη, δέκα για τη Ζυρίχη, είκοσι για τη Βιέννη κτλ.

Οι ευρωπαϊκές όμως πόλεις, που έχουν πράσινο, πολεοδομήθηκαν διαφορετικά. Αν ακολουθούσε και η Θεσσαλονίκη το ευρωπαϊκό μοντέλο πολεοδόμησης, η πολεοδομική ανάπτυξη θα σταματούσε στο ύψος της Κηφισιάς και της Καλαμαριάς και θα εδημιουργούντο αυτοτελείς πόλεις, η Περαιά, η Θέρμη κτλ., με μεγάλες μη δομημένες εκτάσεις ανάμεσά τους.

Δεν αρκεί η ένταξη μιας περιοχής στο Σχέδιο Πόλης. Θα πρέπει, πριν αρχίσει να δομείται, να εξασφαλισθούν οι απαραίτητες υποδομές. Υπάρχουν περιοχές της Θεσσαλονίκης που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν από 40 χρόνια και δεν έχουν ακόμη αποχέτευση. Γι' αυτό και δεν πρέπει να θριαμβολογούν ορισμένοι δήμαρχοι ότι διπλασιάζεται η προς δόμηση περιοχή των δήμων τους, ενώ δεν υπάρχουν οι πόροι για δαπάνες υποδομής και δεν εξασφαλίζεται το απαραίτητο πράσινο.

Οι περισσότερες πολεοδομήσεις απαιτούν περίπου δέκα χρόνια, κυρίως λόγω της σύγκρουσης αρμοδιοτήτων. Υποστηρίζουν ορισμένοι ότι την αποκλειστική αρμοδιότητα για νέες πολεοδομήσεις πρέπει να την έχουν οι τοπικές κοινωνίες, δηλαδή η τοπική αυτοδιοίκηση (σε επίπεδο νομού και δήμων). Θεωρώ την άποψη αυτή λανθασμένη και επικίνδυνη, διότι η τοπική αυτοδιοίκηση δεν έχει ούτε την τεχνογνωσία αλλά ούτε και τα ηθικά αποθέματα αντίστασης στις παράλογες (ενίοτε) απαιτήσεις των τοπικών κοινωνιών. Η άποψη αυτή συμβαδίζει με τη νομολογία του ΣτΕ που έχει ορίσει ότι η πολεοδόμηση είναι αρμοδιότητα του υπουργείου Δημοσίων Έργων, που πρέπει να συνεργάζεται με τις τοπικές κοινωνίες.